

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ ลักษณะของ เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ตามโครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามโครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทุกศูนย์ทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 72 ศูนย์ ซึ่งตั้งอยู่ในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

ผู้ให้ข้อมูลคือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 72 คน
2. ครูผู้เป็นวิทยากรแกนนำประจำศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งเป็นกรรมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จำนวนศูนย์ละ 1 คน รวม 72 คน

3. ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้รับผิดชอบโครงการอนุบาลชนบท ซึ่งเป็นกรรมการ
ดำเนินงานและประสานงานต่าง ๆ ระหว่างศูนย์ฯ กับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
จำนวน 72 คน

รวมประชากรผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 216 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นลักษณะแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด แบ่งออก
เป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็น
แบบสอบถามแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อน
ประถมศึกษา ถามเกี่ยวกับการดำเนินงานทั้ง 4 งานของศูนย์ คือ การพัฒนาบุคลากร การนิเทศ
การศึกษา การจัดศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งวิชาการ และ การทำวิจัยทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา
การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ทั้ง 4 งาน คือ การพัฒนาบุคลากร การนิเทศการศึกษา การจัด
ศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งวิชาการ และ การทำวิจัยทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เป็นแบบ
สอบถามแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้เป็นวิทยากรแกนนำของศูนย์พัฒนาการศึกษา
ระดับก่อนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็น
แบบสอบถามแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถม
ศึกษา ถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในเรื่อง การพัฒนาบุคลากร การนิเทศการศึกษา

และการจัดศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งวิชาการ เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ทั้ง 3 งาน เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ และแบบ ปลายเปิด

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับศึกษานิเทศก์จังหวัดผู้รับผิดชอบโครงการอนุบาลชนบท แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็น แบบสอบถามแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษา ถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในเรื่อง การพัฒนาบุคลากร การนิเทศ การศึกษาและการทำวิจัยทางการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานทั้ง 3 งาน คือ การพัฒนาบุคลากร การนิเทศการศึกษา และการทำการวิจัยทางการศึกษา เป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือวิจัย มีลำดับการดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งโดยส่วนใหญ่ยึดแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
2. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย โดยนำเอาความรู้ แนวปฏิบัติ ทฤษฎีและหลักการมาสร้างแบบสอบถาม แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข
3. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแล้ว ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และความถูกต้องของการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง
4. จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชุด ชุดละ 3 ตอน เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการและแบบปลายเปิด มีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามจำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพราชการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร วุฒิทางการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ในคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา คำถามมีจำนวน 28 ข้อ ซึ่งครอบคลุมงาน 4 งาน ประกอบด้วย งานการพัฒนามูลสารระดับก่อนประถมศึกษา 9 ข้อ งานนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 9 ข้อ งานการจัดศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา 7 ข้อ และ การทำวิจัยทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 3 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ครอบคลุมงาน 4 งาน ดังนี้ การพัฒนามูลสารระดับก่อนประถมศึกษา 3 ข้อ การนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 3 ข้อ การจัดศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา 4 ข้อ และการทำวิจัยทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 2 ข้อ รวมคำถาม 12 ข้อ เป็นลักษณะแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้เป็นวิทยากรแกนนำของศูนย์พัฒนาการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา มี 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามจำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพราชการ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในด้านการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ในคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อน

ประถมศึกษา คำถามมีจำนวน 25 ข้อ ซึ่งครอบคลุมงาน 3 งาน ดังนี้ งานการพัฒนามูลสารระดับก่อนประถมศึกษา 9 ข้อ งานนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 9 ข้อ งานการจัดศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา 7 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ครอบคลุมงาน 3 งาน ดังนี้ การพัฒนามูลสารระดับก่อนประถมศึกษา 3 ข้อ การนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 3 ข้อ และการจัดศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา 4 ข้อ รวมคำถาม จำนวน 10 ข้อ เป็นลักษณะแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้รับผิดชอบโครงการอนุบาลชนบท มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในด้านการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ในคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา คำถามมีจำนวน 21 ข้อ ซึ่งครอบคลุมงาน 3 งาน ดังนี้ งานการพัฒนามูลสารระดับก่อนประถมศึกษา 9 ข้อ งานนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 9 ข้อ และงานการทำวิจัยทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 3 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มีคำถามจำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย การพัฒนามูลสารระดับก่อนประถมศึกษา 3 ข้อ การนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 3 ข้อ และการทำวิจัยทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 2 ข้อ เป็นลักษณะแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด (รายละเอียดของ เครื่องมือปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

การ เก็บรวบรวมข้อมูล

ส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปขอความร่วมมือจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้รับผิดชอบโครงการอนุบาลชนบท แล้วให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนถึงผู้วิจัยทางไปรษณีย์

แบบสอบถามส่งไปทั้งสิ้น 216 ฉบับ ได้รับกลับคืนทั้งสิ้น 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.59 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.67 รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืนและแบบสอบถามที่สมบูรณ์

กลุ่มประชากร	ส่งไป	ได้รับคืน		สมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล	72	66	91.67	65	90.28
ครูผู้ เป็นวิทยากรแกนนำ	72	66	91.67	65	90.28
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	72	68	94.44	68	94.44
รวม	216	200	92.59	198	91.67

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับคืน ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ด้วยตนเอง ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำ
บรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษา
ระดับก่อนประถมศึกษา วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูล
โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย